

OBRAZLOŽENJE

Odluke o osnivanju Lokalne akcijske grupe za područje Grada Kastva, Grada Opatije, Općina Matulji, Općina Klanj i Općina Viškovo

1. LOKALNA AKCIJSKA GRUPA (LAG)

Lokalna akcijska grupa - LAG je **partnerstvo** predstavnika **javnog, gospodarskog i civilnog sektora** određenog ruralnog područja koje je osnovano s namjerom izrade i provedbe lokalne razvojne strategije (LRS) tog područja, a čiji članovi mogu biti fizičke i pravne osobe.

LAG se osniva u formi pravne osobe - **udruge** s usvojenim statutom, definiranim ciljevima i usvojenom lokalnom razvojnom strategijom (LRS) te mogućnošću da novi zainteresirani dionici mogu lako pristupiti.

Predstavlja **ruralno područje** s više od 5 000, a manje od 150 000 stanovnika

ZAŠTO SE OSNIVA LAG?

LAG se osniva radi primjene procedura EU LEADER programa za ruralni razvoj tj. zbog za razvoj ruralnih krajeva Europske unije. Pokušava se stvoriti pozitivno ozračje komunikacije i suradnje, kako bi svaki dionik u procesu uvidio važnost svoga interesa u stvaranju bolje budućnosti.

CILJEVI LAG-a

- promicanje i unapređenje održivog ruralnog razvoja područja LAG-a,
- razvoj proizvoda zasnovanih na povezivanju tradicijske i kulturno-povijesne baštine i inovacija temeljenih na prirodnim prednostima područja i međusobnoj suradnji,
- osiguravanje protoka informacija i transfera znanja za napredak u razvoju ruralnog gospodarstva i lokalne zajednice,
- razvijanje sinergije i umrežavanje te planiranje ukupnog razvoja LAG područja između svih dionika kojima je u interesu doprinijeti razvoju ruralnih područja,
- iskorištavanje i razvijanje postojećih potencijala za ruralni razvoj,
- jačanje finansijskih i ljudskih kapaciteta za provedbu projekata ruralnog razvoja,
- pripreme LAG područja za korištenje EU fondova,
- briga o infrastrukturnom, ekološko-socijalnom, kulturnom, gospodarskom i svakom drugom razvoju u širem ruralnom području.

NAJČEŠĆI DIONICI U LAG-u

- predstavnici lokalne samouprave i javnih ustanova
- profesionalne organizacije i savezi (poljoprivrednika, malih poduzetnika i drugih djelatnosti)
- udruge (za razvoj zajednice, za zaštitu okoliša, usluge u kulturi, socijalne usluge, udruge žena, mlađih itd.)
- razvojne agencije
- dionička društva, poslovni inkubatori i druge organizacije poslovnog sektora

- fizičke osobe – pojedinci

SASTAV LAG-a: min. 50% članova iz poslovnog sektora i sektora civilnog društva.

DJELATNOSTI LAG-a

- izrada lokalne razvojne strategije i integriranog programa razvoja za LAG područje,
- uspostavljanje sustava i razvoj mreže partnera u LAG području,
- briga o napredovanju i edukaciji stručnih timova unutar LAG područja,
- briga o stvaranju stručnih, operativnih, materijalnih i fizičkih preduvjeta za višedioničko planiranje i provedbu razvojnih projekata u LAG području,
- promicanje koncepta održivog razvoja boljom primjenom ruralnih i regionalnih politika EU pristupom „odozdo prema gore“,
- određivanje prioriteta za razvoj poljoprivrede, turizma i drugih djelatnosti u ruralnom prostoru,
- savjetodavna i tehnička potpora u pripremi i izradi projektne dokumentacije subjekata koji djeluju u okviru LAG-a,
- praćenje zakonske regulative i objave javnih natječaja vezanih uz razvojne mogućnosti i informiranje subjekata koji djeluju u okviru LAG-a o postojećim mogućnostima,
- suradnja s obrazovnim institucijama i nadležnim tijelima radi stručnog obrazovanja svojih članova,
- promicanje saznanja o ruralnom razvoju i važnosti višedioničkog kreiranja javne politike ruralnog razvoja među stanovništvom putem sredstava javnog priopćavanja i nakladničkom djelatnošću, te poticanje aktivnog uključivanja građana i ostalih zainteresiranih subjekata u LAG,
- razmatranje zakonskih prijedloga koji se odnose na gospodarske aktivnosti u ruralnim područjima te davanje prijedloga za njihovo unapređenje, u suradnji s resornim ministarstvima Republike Hrvatske i drugim nadležnim institucijama, aktivno sudjelovanje u unapređenju i promicanju ruralnog poduzetništva i drugih ruralnih programa, razmjena iskustava, transfer znanja i rješavanje stručnih pitanja iz područja poljoprivrede, turizma i ruralnog poduzetništva,
- suradnja s ruralnom mrežom, državnim i drugim javnim ustanovama i službama, te područnom (regionalnom) i lokalnom samoupravom,
- suradnja na svim poljima sa srodnim nacionalnim i međunarodnim organizacijama,
- promicanje interesa subjekata koji djeluju u okviru LAG-a na lokalnoj, regionalnoj, državnoj i međudržavnoj razini,
- promicanje udruživanja u udruge, zadruge i druge oblike građanskih asocijacija i pružanje stručne pomoći,
- organiziranje stručne izobrazbe članova putem predavanja, prezentacija, izrade i raspodjele stručne literature, edukativnog i promotivnog materijala,
- izvršavanje ostalih poslova utvrđenih Statutom, općim aktima i odredbama Skupštine LAG-a.

ODGOVORNOSTI LAG-a

- uspostava LAG-a i izrada statuta
- priprema lokalne razvojne strategije (LRS) i lokalnog operativnog plana razvoja

- informiranje lokalnog stanovništva o postojećim mogućnostima i prijavama za projekte u okviru programa IPARD, u skladu s lokalnom strategijom razvoja i ostalim izvorima financiranja
- organizacija usavršavanja i radionica za lokalno stanovništvo
- davanje pisama preporuke IPARD agenciji o projektima koji bi se mogli financirati u okviru lokalne razvojne strategije
- upravljanje aktivnostima LAG-a (vođenje projekta, programiranje aktivnosti, računovodstvo, mjesecna i kvartalna izvješća, itd.).

2. LAG LIBURNIJA

Uključena područja: Općina Matulji, Općina Klana, **Općina Viškovo**, Grad Kastav, Grad Opatija

Osnivači (17):

- Općina Matulji
- Općina Viškovo
- Općina Klana
- Grad Kastav
- Udruga Žmergo, Opatija
- Udruga Delta, Maja Staraj, Opatija
- Develop Projekt d.o.o., Opatija
- Košarkaški klub Sv. Matej, Viškovo
- OPG Ružić Franko, Jurdani
- Udruga proizvođača grozja i vina JARBOLA, Jurdani
- OPG Kinkela Alen, Jurdani
- Vesna Brnčić, Kastav
- Poljoprivredna savjetodavna služba – Podružnica Delnice, Ured Matulji
- D&L – Dražen Načinović, Vele Mune
- MACK d.o.o., Matulji
- Udruženje obrtnika Viškovo, Kastav, Klana, Jelenje
- Udruga Domoljub 1909, Rukavac

Struktura osnivača:

- 29,5% javni sektor
 - 35% civilni sektor
 - 29,5% poslovni sektor
 - 6% fizičke osobe
- 64,5% poslovni i civilni sektor**

Osnivačka Skupština: tijekom veljače 2013.

3. LEADER PROGRAM

OPĆENITO O LEADER PROGRAMU

LEADER program (franc. Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale - Veze među aktivnostima za razvoj ruralnog gospodarstva) je mehanizam provedbe mjera politike ruralnog razvoja Europske unije, a temelji se na realizaciji **lokalnih razvojnih strategija (LRS)** kojima upravljaju **lokalne akcijske grupe (LAG)**.

RURALNO PODRUČJE (prama EU) – cjelokupno područje RH, osim područja Grada Zagreba.

Jedna od osnovnih karakteristika provedbe ruralnog razvoja u ruralnim zajednicama je stavljanje naglaska na **lokalno stanovništvo** čime se ono potvrđuje kao glavni čimbenik razvoja ruralnih područja. Upravo ta posebnost pouzdanja u ljude koji žive u ruralnim područjima i u njihove sposobnosti za otkrivanje onoga što najbolje odgovara njihovom okolišu, kulturi, radnim tradicijama i vještinama čini posebnost LEADER projekata.

LAG-ovi su značajni pokretači razvoja ruralnih područja EU-a kroz LEADER pristup. Ovaj koncept inicirala je Europska komisija kao instrument za razvoj ruralnih područja kroz strukturni fond za razvoj poljoprivrede EU-a pa su u tu svrhu u razdoblju od 2007. do 2013. godine bile na raspolaganju 2,2 milijarde eura.

Opći cilj LEADER pristupa je promicanje održivog razvoja ruralnih područja putem lokalnih inicijativa i partnerstava.

Specifični ciljevi LEADER pristupa su poboljšanje ruralnih životnih i radnih uvjeta, stvaranje novih, održivih mogućnosti zarade, očuvanje i stvaranje novih poslova i diversifikacija gospodarskih aktivnosti.

GLAVNA NAČELA LEADER PROGRAMA

- **Lokalna partnerstva** i lokalne akcijske grupe (LAG) koje potječu s tog područja
- **Zajednička strategija razvoja** (temeljena na specifičnim lokalnim obilježjima, potrebama i prednostima određene regije, teritorijalno integrirana, međusektorska)
- „**Bottom up**“ **pristup - pristup odozdo prema gore** – uključivanje svih raspoloživih snaga u lokalnim zajednicama koje doprinose kvalitetnom razvoju kroz iznošenje ideja i mogućih rješenja te zajedničko donošenje odluka
- **Međusektorski i integrirani pristup** – planiranje i korištenje javnih i privatnih resursa, zajednički projekti (Horizontalno, međusektorsko povezivanje i okomito povezivanje lokalnih, regionalnih i nacionalnih institucija)
- **Decentralizacija odlučivanja u pogledu financiranja projekata** lokalnih podnositelja i upravljanje njima samima
 - **Inovativnost** - tradicija je svakako temelj održivog ruralnog razvoja, ali su inovacije nužne kako bi se tradicionalne vrijednosti predstavile na nov i tržišno konkurentan način
 - **Umrežavanje** - povezivanje, učenje na primjerima dobre prakse, prijenos i razmjena znanja i iskustva, zajednički razvoj europskih ruralnih sredina, uzajamna pomoć i potpora (od lokalne do trans-nacionalne razine)
 - **Suradnja** - je korak dalje od umrežavanja, prema pokretanju i provedbi zajedničkih projekata dva ili više LAG-a unutar zemlje, regije i/ili Europske unije

4. PRIMJENA LEADER PROGRAMA U HRVATSKOJ

FINANCIJSKA PODRŠKA LEADERA

- **bespovratna finansijska sredstva** - namijenjena nekom projektu od pojedinačnog ili zajedničkog interesa

- povezivanje sredstava iz proračuna Europske unije i sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske, ne uključujući sredstva lokalne i regionalne samouprave (pokriveni troškovi projekta ovisno o tipu projekta i o području gdje se projekt provodi)
- Dostupnost LEADER programa za Hrvatsku u potpunosti se ostvaruje ulaskom u punopravno članstvo EU
- Ministarstvo poljoprivrede zaduženo je za uvođenje i provedbu LEADER program koji je trenutno uklopljen u **IPARD program** (sastavni dio IPA programa)

IPARD MJERA 202 – „Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja“ - čije su korisnice zemlje kandidati (pristupnice) za punopravnog članstvo EU

KORISNICI U SKLOPU IPARD MJERE 202 (MJERE LEADER)

- Korisnici potpore u sklopu Mjere LEADER su odabrani LAG-ovi koji s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi (APPRRR) sklope Ugovor o dodjeli sredstava iz IPARD programa za sufinanciranje LAG-a

ODABRANI LAG - LAG koji je udovoljio uvjetima Pravilnika i Natječaja za odabir LAG-ova Ministarstvo poljoprivrede koji će se sufinancirati sredstvima IPARD program te za kojeg je IPARD Agencija donijela Odluku o odabiru LAG-a

ODABRANI LAG MORA UDOVOLJITI SLJEDEĆIM KRITERIJIMA:

- Pravni oblik LAG-a je udruga registrirana sukladno Zakonu o udrugama
- LAG obuhvaća jasno definirano i zemljopisno kontinuirano područje te stanovnike jednog ili više naselja, unutar dvije ili više jedinica lokalne samouprave
- LAG predstavlja ruralno područje s više od 5 000, a manje od 150 000 stanovnika,
- Naselje u sklopu LAG-a ne smije imati više od 25 000 stanovnika
- Jedno naselje može pripadati isključivo jednom LAG-u
- Sjedište LAG-a se nalazi unutar područja koje obuhvaća LAG
- **U upravljačkoj strukturi LAG-a sudjeluju:**
 - predstavnici gospodarskog (trgovačka društva, zadruge, obrtnici, obiteljska poljoprivredna gospodarstva) i civilnog sektora (građani, udruge, zaklade, fondacije) s najmanje 50%
 - predstavnici izvršnog ili upravnog tijela jedinica lokalne samouprave kojoj pripadaju naselja iz LAG-a s najmanje 20%
 - žene s najmanje 30%
 - najmanje 1 osoba do 29 godina, 1 osoba od 29 do 50 godina i 1 osoba preko 50 godina
- članovi upravljačke strukture LAG-a moraju imati prebivalište i/ili biti registrirani i/ili imati registriranu podružnicu unutar područja koje obuhvaća LAG
- LAG mora imati izrađenu LRS koja je u suglasju s IPARD programom i postojećim razvojnim dokumentima

POTPORA I PRIHVATLJIVI IZDACI ZA SUFINANCIRANJE U SKLOPU MJERE LEADER

Prihvatljive aktivnosti za sufinanciranje u sklopu mjere LEADER obuhvaćaju aktivnosti u sklopu: **PODMJERE 1 – Stjecanje vještina, animiranje stanovništva LAG područja**
PODMJERE 2 – Provedba lokalnih razvojnih strategija

1. Aktivnosti u sklopu Podmjere 1 obuhvaćaju:

- izradu studija za područje LAG-a
- usavršavanje i obrazovanje zaposlenika, volontera i članova LAG-a
- animaciju, izradu promidžbenih materijala i organizaciju promotivno-promidžbenih događaja za članove i stanovnike LAG-a
- sudjelovanje zaposlenika, volontera te članova LAG-a na seminarima, radionicama, sastancima i studijskim putovanjima

2. Aktivnosti u sklopu Podmjere 2 obuhvaćaju poslovanje LAG-a:

- plaće za voditelja/upravitelja LAG-a ili drugo osoblje
- najam ureda i režijski izdaci
- uredski materijal
- nabava opreme
- usluge (pravne, računalne, knjigovodstvene)

Najava Javnog natječaja za provedbu IPARD Mjere 202 – veljača - ožujak 2013.
Obzirom na prednje iznijeto predlaže se donošenje navedene Odluke.

Općinski načelnik.

Goran Petrc,prof.